

Banken verschuiven het financieel risico

Varkenshouders hebben het financieel zwaar: driekwart heeft momenteel de aflossingen stopgezet. Financieringen zijn moeilijker te verkrijgen doordat het onderpand in waarde is gedaald. Banken geven geen concrete cijfers, maar zeggen dat er niet méér betalingsmoeilijkheden zijn dan in een ander prijsdal. Voerleveranciers en dierenartsen geven aan dat de betalingstermijnen oplopen, maar uit concurrentieoverwegingen noemen ook zij geen concrete getallen. Met goede betalingsregelingen zijn alle partijen gebaat.

Judith Waninge

Een veevoerb企业 levert voer en is geen bank. Maar als een bank een varkensbedrijf niet meer bijfinanciert, is er dan een reden om als veevoerb企业 het bedrijf wel in de benen te houden door de betalingsstermijn op te schorten of een rentedragende lening af te sluiten met de klant? Zelfs een tweede hypotheek is een optie of de dieren overnemen en een voergeldconstructie aangaan. Voor de korte termijn kan bovenstaande een oplossing bieden om klanten te behouden, vooral als het een trouwe klant betreft of een grote klant, zodat de capaciteit in de fabriek optimaal benut wordt. Maar voor de lange termijn zijn er andere oplossingen nodig. Die oplossingen, waaronder een hogere opbrengstprijs en lagere voerkosten, zijn marktafhankelijk. Volgens voorzitter Wyno Zwanenburg van de

Nederlandse Vakbond Varkenshouders (NVV) kunnen voerleveranciers solidaarder met de varkenssector zijn door hun winstmarges in deze slechte tijd ook bij te stellen naar beneden. Boerenbond Deurne heeft dit jaar al vervroegd een extra nabetaling uitgekeerd van 1,5 miljoen euro afkomstig van winsten uit dochterondernemingen. "Ondanks deze extra uitkering lopen de betalingstermijnen op", vertelt Ruud Michels, directeur verkoop voeders bij Boerenbond Deurne. "Tien tot vijftien dagen na de voerleverantie is de betaaldatum, daarna wordt er rente gerekend over het uitstaande bedrag, een rente die hoger ligt dan bij de bank". Voerleveranciers De Heus en Agrifirm zoeken de oplossing van betalingsmoeilijkheden in het aanbieden van financieel advies aan de klanten.

Boer was goede betaler

De betalingsmoraal van boeren is uitstekend. Veevoerleveranciers, dierenartsen en mesthandelaren hoeven niet lang op hun geld te wachten, vooral als we de landbouwsector vergelijken met andere sectoren, zoals de bouw en detailhandel. Betalingstermijnen in de detailhandel of bouw lopen zomaar op van 30 naar 90 dagen, terwijl in de landbouw een betalingsstermijn van 14 dagen veelal als standaard geldt. Aanhoudend hoge voerprijzen en in verhouding lage opbrengstprijzen zorgen er nu voor dat varkenshouders moeite hebben met deze betalingsstermijn. Frans Dirven, directeur van dierenartspraktijk Lintjeshof, vertelt: "De betalingstermijn wordt steeds minder gerespecteerd, dit is meestal niet de wens van de veehouder. Probleem is dat de banken hun risico gaan spreiden en onder andere bij ons als dierenartspraktijk neerleggen, zodat wij de functie van gratis bank krijgen. Het zijn juist deze banken die in goede tijden voorop stonden om te financieren, maar nu, in slechte tijden, de tijdelijke liquiditeitsbehoefte van de

BETALINGSTERMIJNEN LOPEN OP

Boeren zijn goede betalingsmoraal, als er geld beschikbaar is.

Foto: EU

Veehouders zelf verantwoordelijk voor liquiditeitsplanning

Wil van der Heijden, manager Bedrijfsadvies bij ABAB Accountants en Adviseurs, vindt dat het de taak van de ondernemer zelf is om de liquiditeitspositie te bewaken. De adviseur kan zeker helpen om die positie inzichtelijk te maken. De blijvers moeten technisch en financieel beter presteren dan de buurman, dan kan een bedrijf aankloppen bij de bank voor extra financiering. "De taak van de adviseur is hierbij om de ondernemer op tijd een spiegel voor te houden."

Koen van Bergen, sectormanager Veehouderij bij Rabobank Nederland geeft aan dat Rabobank het risico zeker niet verschuift. "We spreken juist vertrouwen uit in de kracht van de varkenshouderij, maar onderkennen ook de dalen in de cyclus. Zaak is om tijdig actie te ondernemen om daar waar mogelijk tot een bijstelling van de bedrijfsvoering te komen, zodat het langetermijnperspectief is gewaarborgd. Is dit niet mogelijk, dan is het belangrijk om tijdig een andere keus te maken. Het eigen vermogen van een onderneming kan snel verdampen, als bank hebben we ook een rol om de ondernemer daarop te wijzen. Als de bank aangeeft dat de huidige exploitatie van een onderneming onvoldoende financieringsruimte heeft, dan is het belangrijk dat alle betrokkenen samen aan tafel gaan. De ondernemer zelf heeft hier de regie. Het opbouwen van betalingsachterstanden maakt het perspectief naar de toekomst alleen maar moeilijker. Toeleveranciers hebben hierbij ook een belangrijke signaleringsrol."

Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz)

Een ondernemer kan bij de gemeente een lening of bijdrage uit de regeling voor bijstandsuitkering voor zelfstandigen (Bbz) aanvragen. Navraag bij een aantal instellingen die de aanvragen van de Bbz-regeling verzorgen, wijst uit dat er maar weinig varkenshouders gebruik maken van de regeling. Bij de gemeente Veghel is zelfs geen enkele aanvraag binnengekomen, terwijl in deze gemeente de meeste varkensbedrijven gevestigd zijn. Bedrijfsadviseur Van der Heijden deed wel een aanvraag voor een klant, maar die werd afgewezen op basis van onvoldoende rentabiliteitsperspectief van het bedrijf. "Over het algemeen is er nog te veel eigen vermogen bij de varkenshouders aanwezig, al teren de meeste varkenshouders daar nu flink op in. Dit maakt het aanvragen van een nieuwe lening bij de bank niet eenvoudiger".

De ondersteuning vanuit het Bbz 2004 kan bestaan uit een bedrijfskrediet en/of een periodieke uitkering voor een startende ondernemer, maar ook voor een gevestigde ondernemer die tijdelijk in financiële problemen is geraakt. Verder kan de ondersteuning bestaan uit deskundig advies en begeleiding. De uitvoering van de Bbz-regeling met de bijbehorende voorwaarden ligt in handen van de gemeente.

Meer informatie is te vinden op: www.kvk.nl, www.ondernemersregelingen.nl of via uw gemeente.

veehouder niet invullen. Dirven zegt dat hij nog niet eerder zo'n situatie in de varkenssector heeft meegemaakt en voorziet meer faillissementen dan normaal.

Waarom gaan er geen bedrijven failliet?

Cijfers van het CBS geven aan dat er maar één varkensbedrijf failliet is gegaan dit jaar. "Bedrijven gaan niet zomaar failliet", vertelt Wil van der Heijden, manager Bedrijfsadvies bij ABAB Accountants en Adviseurs. Banken hebben geleerd van het verleden en van de tuinbouwsector en bereiden varkensbedrijven beter voor om te stoppen als het financieel te slecht gaat en er te weinig zekerheden meer zijn. In een mindere periode zoals nu, zal een bank geen faillissement aanvragen omdat bedrijven niet te verkopen zijn. Eerst zullen varkensrechten en grond aan bod komen.

Goed debiteurenbeleid voorkomt erger

Het niet of niet op tijd betalen van de nota's door veehouders en het aanhouden van lange betalingsstermijnen, vormen een risico voor de liquiditeit

van onder andere voerleveranciers en dierenartsenpraktijken. Met een goed debiteurenbeleid is dit te voorkomen. Het omgaan met debiteuren is een vak apart, zorg er als dienstverlenend bedrijf dus voor dat iemand of een team hier specifiek op ingezet wordt dat goed met klanten om kan gaan, harde afspraken kan maken en bevoegd is om betalingsafspraken te maken. Bevestig de afspraken per brief naar de klant toe zodat er duidelijkheid is over gemaakte afspraken. Een klant met betalingsmoeilijkheden meteen aanmanen is geen goede keus, eerst een telefoontje of persoonlijk gesprek voorkomt dat de klant naar een concurrent gaat als er betere tijden zijn. Heeft u niet de mogelijkheid om iemand in te zetten voor debiteurenbeheer, dan kan het uitbesteden (factoring) van het debiteurenbeleid een optie zijn als het om grotere bedragen gaat. Een factor onderzoekt de kredietwaardigheid van klanten, neemt het risico over dat een klant niet betaalt en stelt een doorlopend krediet af per klant, terwijl het geld wel binnenkomt van de factor.